

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care d'oué septemani cu adausulu Foióirei. — Prenumeratiunea se face in Sibiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin serisori francate, adresate cátra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 83.

ANULU XXV.

Sibiu 20 Octobre (1 Nov.) 1877.

Pentru celelalte párti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl., iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a., Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antái'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiu, in 19/31 Octobre.

Generalulu Gurko nu s'a multiamitu cu luarea positiunei fortificate dela Telisiu, despre care vorbisemu in numerulu trecut, ci a incungiuratu insusi orasiulu si in 28 l. c. l'a bombardatu cu 72 tunuri. Dupa unu bombardamentu de dóue óre garnisón'a orasiului Telisiu, 7 companii de infanterie si 3 tunuri, au capitulatu. Se vede ca generalulu Tottleben, care conduce tóte operatiunile in giurulu Plevnei, merge incetu dar' siguru. Se vorbesce ca asaltulu románilor in 19 l. c. aru fi fostu facutu fára invoirea lui, cáci elu li-aru fi declaratu, ca aru fi prea timpuriu pentru asaltu.

Pe cámpulu de resbelu in Asi'a se petrece o alergare formalá între generalii rusi si turci; premiulu acestei alergári 'lu va dobandi acéla, care va ajunge mai curendu la fortaréti'a Erzerum. Muktar-pasi'a cu restulu armatei sele batute, de abiá a ajunsu prin marsiuri fortiate la Zevinu, unde voiá a odichni si a ocupá positiunile tari, s'a si treditu cu generalulu Heimann in dosulu lui si a fostu silitu a porni fug'a de nou. In acela-si timpu Ismail-pasi'a cu trupele sele intacte, si-a parasitu positiunea si se incérca a ajunge pe Muktar-pasi'a pentru de a se impreuná cu densulu. Insa generalulu rusescu Tergucasoff calca urm'a lui Ismail-pasi'a si nu-lu scapa din ochi. Déca 'i va succede generalulu Heimann a se viri între Muktar si Ismail-pasi'a, si a impededá impreunarea lor, nu póte finici o scapare pentru trupele turcesci, ajunse între dóue focuri.

Cetimu in „Telegrafulu“:

Parodimu, 9 Octobre.

Nu este in de ajunsu a posedá trupe bine disciplinate, brave, indrasnetie, remáne inca grav'a misiune de a le conduce cu sange rece, a le mentiene moralulu si a profitá cá se dicu asiá din sangele ce se varsa. Noi románii gresimu póte prin escesu de bravura si ofitierulu in valmasial'a luptei uita adesea importantulu seu rol, spre a intrá in rendulu luptatorilor. Léta pentru ce in fie-care lovire avemu a inregistrá comparativu unu numeru prea mare de ofitieri, prea multi din aceia cari au impartasitu, in focu, in totulu viati'a soldatului si cari au reclamatu cá o onóre se impartia cu densulu ranele séle. Este, o mai repetimu, unu netagaduitu semnu de eroismu, déru noi cari i iubimu cá pe fii nostrii, le ceremu mai multa cumpetare candu este vorb'a a versá acelu sange atátu de folositoriu tierii si care tocmái din acést'a aru fi greu de inlocuitu.

V'amu aretatu in precedent'a mea epistola ca lupt'a dela 7 curentu nu a avutu rezultatulu asteptatu, intru aceea ca redut'a N. 2 a remasu totu in posesi'a inamicului, pe candu trupele románe au conservatu positiunile lor in lucrările inaintate. Trupele ce au luat parte la asaltulu dela 12 1/2 óre diminéti'a suntu batalionulu 1 de venatori dóue companii si unu batalionu din regimentulu 15 de dorobanti, avendu cá sustinere regimentulu 13 de dorobanti; éru in ataculu de sér'a s'a adaogitu regimentulu 7 de linie. In're ofitierii caduti, suntu locot. colonelulu Grigore Iónu din regimentulu 7 de linie. Capitanulu Toporanu din regimentulu 6 de dorobanti, capitanu Ganescu si sub locotenentu Lemnea din regimentulu 7

de linie, capitanu Groz'a din statu majoru, capitanu Scribni si locot. Marotinénu din regimentulu 5 de dorobanti, locotenentu Oprea Vasilie din regimentulu 5 de dorobanti, locotenentu Iepurénu din batalionulu 1 de venatori, capitanu Dimitriu din regimentulu 5 de linie si altii, ale cáror'a nume ne scapa in acestu momentu. Numerulu soldatiloru este inca fórté mare pentru ataculu datu; elu se urca aprocsimativu la 900 ómeni, cáci, o mai repetimu, in trupele románe fie care pare ca voesce a avea ran'a sea si a nu se dá inapoi chiaru candu prudintia i aru consiliá, de cátu atunci candu se gasesce in imposibilitate de a merge inainte.

Eri, Dumineca, 8 curentu, Marea Sea Domnitoriulu a asistatu impreuna cu statulu seu majoru románu si rusu la sântirea bisericii din satulu Poradimu. Acestu satu posedá de multu o bisericá nouá déru timpulu, séu chiaru barbaria turciloru, oprindu pe nenorocitiu bulgari a o consacrá, Mari'a Sea Domnitoriulu luá asupra acésta sarcina; elu ordoná a face sântirea care avu locu cu tóta solemnitatea cuvenita eri in marea bucurie a locuitoriloru cari de siguru nu mai asistase la asemenea imposantu serviciu in bisericile lor. Sintirea s'a facutu de protopopulu din Turnu-Magurele, asistatu de toti preotii regimentelor románe, cari apoi au luat dejunulu la Palatu; se dice chiaru ca Mari'a Sea a comandatu clopote pentru biseric'a serba, semnu de emancipare, cáci este sciutu ca, ia tier'a turcului popórele crestine nu au dreptu a avé clopote la bisericile lor, adeca a-si exercitá religiunea cu tóte formele prescise de lege.

Imprejurulu Plevnei linistea continua; trupele ruse si románe reiau positiu favorabile in fie-care di, pregatindu astfeliu complet'a impresurare a orasiului. Timpulu continua a fi din cele mai frumoése, diu'a caldu, serile si noptile brumóse si reci, inse fara umiditate, spitalele, acestea barometre militare sigure, suntu fórté urcate si numerulu bolnaviloru descrese pe fie-care di.

Voiu reveni in curendu asupra sciriloru importante ce se voru putea culege in acésta parte. Pána atunci, ve rogu interveniti la directiunea postelor cá diariulu d-vóstra se aiba cursu si pe aici, celu putienu pentru abonati cá si celelalte diare. Vedemu fórté raru „Telegrafulu“; de multe ori elu vine prin post'a rusésca!!

„Press'a“ din Bucuresci aduce corespudenti'a urmatóre:

Dela lupt'a din nóptea de 3, escata între turcii aflati, pe teritoriulu nostru, si între avantu-posturile rusesci, aflate in balta, nimicu importantu, de-si tunurile turcesci, aflate in bateriele de pre malulu dreptu si cele din monitórele ce se preumbla pe Dunare, asvárta, in fie-care di obusuri, contr'a posturiloru rusesci.

Armat'a rusa, aflata aci, s'a divísatu in trei puncte: Stirbeiu, Ras'a, Ciocanesci (spre Olteniti'a). — Suntu tóte precautiunile luate pentru a opune resistenta in casulu cándu turcii aru voi sa faca vre-o trecere intr'unu numeru mai mare. Pe lánge bateriele, in care suntu destinate a se asediá tunurile de asediu (ce n'au sositu inca din caus'a noróloru), rusii au facutu transeuri spre ambele flancuri ale redutei turcesci, in apropiere cá 2 kil. de dens'a, in care au in permanentia cáte 400 ómeni.

Turcii nu mai au in redut'a de pre

teritoriulu nostru de cátu unu numeru fórté micu de ómeni, posturi de observatie; parte din armat'a de aici a plecatu, fiindu inse inlocuita cu alte regimente. Rusii concentréza si aduna la punctulu Ciocanesci, vasele plutitóre de prin localitátile din prejuru (vase de capacitate mica, luntre, ceamuri). Scopulu adunarei lor nu se scie; pentru constructie de podu nu potu fi; se credu ca suntu pentru mici treceri de trupe.

Se astépta venirea Marelui Duce Constantinu, care va avea comand'a corpului de armata aflu aci A.

Din Sistov, cu dat'a de 20 Octobre, se telgraféza urmatórele;

Intr'unu consiliu de resbelu, tinentu de curendu la cuartirulu generalu imperialu, s'a decisu intr'unu modu definitivu, cá armat'a se aiba curtierese séle de iarna in Bulgári'a.

Podurile de pe Dunare voru fi aperate de intariri, asiá ca sa fia la adapostulu ori carui atacu.

Unu lagaru, puternicu retransiatu se va stabili de partea Tárnovei, pentru munitiunile si provisiunile de totu feliulu.

Parere despre románi dinaintea Plevnei.

„Memorial diplomatique“, fóia francesa dara turcofila, 'si da urmatórea parere despre románii dinaintea Plevnei:

Se vede ca cu deosebire romániloru li s'au incredintiatu aperearea Grivitiei si lucrările de asediu cari se incepu dela redut'a acést'a si mergu spre positiunile turcesci. Depesiele spunu ca románii au fostu, cari au respinsu o iesire turcésca si au indeplinitu transieurile suterane, dupa scirile mai nóue, pána intr'o apropiare de 30 pasi de a dóu'a reduta turcésca dela Grivit'a.

In luptele cele numeróse, de pe cámpilele cele adapate cu sánge dela Plevn'a románii au doveditu unu eroismu, pentru care 'i va felicitá Europ'a. Mic'a armata a lui Carolu, la inceputu mai despretiuita de rusi, si dela care rusii se pareca ca astépta numai ajutoriu relativu, le-au facutu servitiile cele mai pretiuite, cari nu se potu resplát cu tóta recunóscerea din partea rusésca. In momentulu, cándu noroculu intorsese spatele armelor rusesci, románii li-au saritu intr'ajutoriu cu o bravura, si fára multe negotiári si si-au versatu sángele celu mai scumpu. Trei mii de soldati si siese-dieci de ofitieri, va se dica, a diecea parte din statulu efectivu, a fostu pretiulu celui dintáiu sacrificiu románescu.

Nu mai incape indoial'a, ca rusii au sa multiamésca numai pretiosulu ajutoriu din partea romániloru, ca nu au facutu pána acum déjá unu fiasco totalu inaintea Plevnei. Románii au fostu cei dintáiu, cari au datu navala asupra Grivitiei si totu ei au fostu, cari in 14 l. tr. au respinsu, cu perderi simtite, asaltulu celu desperatu alu colóneloru turcesci cari umblau a reocupá cu ori ce pretiu redut'a. In totu loculu, unde erá periculu, unde trebuí aparata o positiune indoiósa, séu unde trebuí salvata o situatiune critica, románii s'au distinsu prin fapte cutezatóre si inteligente, admirate insusi de rusi. Románii, scrie príncipele

Gorciacoff príncipele Orloff, se batu de minune. Insusi imperatulu Alessandru a recunoscutu bravur'a romániloru impartendu 40 de cruci cavaleresci si pentru ofitieri, ba a recunoscutu si mai multu, dándu príncipele Carolu crucea de comandatoru alu ordinului St. George, si primindu dela acést'a príncipe cordonulu celu mare alu „Stelei Romaniei.“

Semnele aceste de onóre, cáscigate astfeliu, de buna séma suntu de mare insemnatate pentru cei ce le-au capatat. Russi'a insa este obligata Romaniei prin tratatu, unu obligamentu care, fia semnele de onóre cátu de pretiuite, nu-lu potu suplini. Russi'a datoresce mai multu principatului Romaniei, trasu fára de voi'a lui intr'unu resbelu asiá de sángerosu si perniciosu, si mai espusu decátu Russi'a infricosiateloru consecuentie a unui desastru. Avemu bune sperantie pentru Romani'a, ca Russi'a cándu va sosi momentulu nu o va uitá, cándu in fati'a Europei se voru regulá conditiunile situatiunei celei nóue ce voru resultá din acestu resbelu.

„Fremden-Blatt“ din Vien'a, scrie cu privire la lupt'a romániloru din urma asupra redutei „Plevniti'a“ urmatoriulu articulu:

Pána in siantiulu celei de a dóu'a reduta dela Grivit'a, iera nu chiaru in reduta, au ajunsu románii navaliatori. Dupa raportulu oficialu primitu din cuartierulu generalu rusescu, acésta reduta nu a fostu parasita unu singuru momentu de turci si astfeliu reinnoirea atacului asupra positiuniloru lui Osman-pasi'a s'a inceputu printr'unu sángerosu esiecu.

Cáci in ciud'a sapaturiloru ce au pusu pe románi in putintia de a se apropiá scutiti de siantiurile turcesci, atacurile facute in mai multe renduri de cátra tóte bataliónele románesci de locu nu au reusitu.

Astfeliu dupa fórté putienu timpulu sórtea resboiului a parasitu pe tiner'a armata romána. Atunci, cándu trupele príncipele Carolu, luptádu alaturea cu rusii, si-au luat botezulu de sánge, la sfersitul dilei de lupta ele singure se puteau falí cu unu succesu statornicu.

Románii s'au incuibatu in cea dintáiu reduta dela Grivit'a si increderea lor de a luá si pe cea de a dóu'a erá cu fatatu mai mare, cu cátu incercările de a luá cu asaltu au fostu inlocuite prin asediarea sistematica.

Nici nu se póte insa dice, ca ataculu din capulu loculu a fostu gresitu. Soldatii románi au strabatutu pána la siantiuri, ba chiaru si in siantiuri si au statu acolo vr'o óra. De siguru ei au remasu in acésta situatiune strimtorata numai incuragiádu-se de speranti'a bine intemeiata, ca voru primi ajutoriu. Perspectiv'a de a primi ajutoriu nu puté sa fia cu totulu nefondata. Neavendu sa astepte ajutoriu dela reservele lor proprii, puteau sa-lu astepte dela rusii apropiati, care trebuiescu sa aiba unu viiu interesu in luptele pentru luarea redutei.

Se scie ca rusii au lasatu déjá inaintea Plevnei pe unulu dintre generalii lor, pe bravulu Skobelev, fára de ajutoriu; asta-data dar' ei cu atátu mai putienu au grabitu a veni intr'ajutoriu romániloru strimtorati.

De óre-ce rivalitátile, ce s'au escatu

de cându cu norocosulu atacu alu românloru asupr'a celei dintâiu redute dela Griviti'a, între statulu majoru alu armatei mari si acei'a alu armatei mici, între oficerii puterniculu Tiaru si ai amiculu principe, au pregatitu pôte în cercurile rusesci terenulu pentru principiulu, negresitu nu prea amicalu, ca aliatiloru credinciosu, pentru inadusirea mândriei, de locu nu le aru strică o lectie în form'a unui esiecu.

Dar' nu vomu cautá mai departe motivele, cari au indemnatu pe rusi a lasá cá bataliónele românesci sa-si verse zadarnicu sângele în siantiurile dina-ntea parapeturiloru turcesci. Ne multiamimu cu aceea, ca dupa tóte cele intemperate pâna în diu'a de astadi, putemu constatá: ca cooperându si luându parte activa la resboiu, românii nu au câscigatu inca nimicu, de câtu ingrigiri grele si bine întemeiate pentru viitoriulu tieri loru. Si în adeveru, orizontulu politicu alu principatoru dela gurile Dunarei atátu spre média nópte câtu si spre média di este acoperitu cu nori grei si barbati politici din Bucuresci totu mai multu ne facu impressiunea unoru ómeni, cari se temu nu mai putienu de biruint'a rusiloru decâtu de aceea a turciloru.

Dupa o stralucita biruinta rusésca românii anevoie se voru puté asteptá la o generósa luare în séma a conditiuniloru loru de esistentia si la o binevoitóre recunóscere a independentiei loru; iér' dupa o biruinta turcésca, suzeranulu victoriosu anevoie va primí sa între în negociare cu vasalulu seu.

Atunci, se întielege, în strimtorarea momentulu politicu dela Demboviti'a 'si voru îndreptá privirile spre acea parte a orizontulu, care nu e inca acoperita de nori amenintatori. Ei 'si voru aduce amiute si se voru simtí fericitu, ca dincolo de granitiile Transilvaniei este inca unu puternicu vecinu, pentru care nu pôte sa fia indiferent cum se voru regulá afacerile tieriloru din valea Dunarei si ceea ce se va întemplá pe teritoriulu cuprinsu între Pórt'a de feru si gurile dela Sulina.

Ori-cátu de mare aru fi interesulu, cu care acestu vecinu privesce dezvoltarea lucruriloru din Romani'a, elu se deosebesce de ceilalti vecini prin lipsa lui de egoismu. În Austro-Ungari'a nici unu politicu seriosu nu gândesce sa întinda granitiile stabilite în cele din urma tractate de pace, pretindindu cuceririle principelui Eugenu, — cari se întindeau pâna la Oltu. — În adeveru, câtu pentru acést'a Romani'a e scutita de ori si ce îngrijire. Nu voimu sa câstigámu teritoriulu si ómeni cu scaderea veciniloru nostri, voimu inse o Romanie între granitiile, pe cari le a stabilitu tratatulu dela Parisu acum dóue-dieci si unu de ani, si tocmai pentru aceea nici nu ascultámu la tipetulu de durere, ce nu de multu s'a sternitu în peteculu de tíera, care odata erá rusescu, iér' acum e românescu, fiindu despartitu de Basarabi'a pentru a face unu deplinu adeveru din libertatea navigárei proclamata pe Dunare.

Dealtmíntrelea cercurile guvernamentale române de multu aru fi trebuitu sa scie la ce se potu asteptá din partea Austriei. Inca pe candu se incheiasc conventi'a comerciala între Vien'a si Bucuresci, cabinetulu austriacu, a trecut cu vederea multe greutáti ale dreptulu gintiloru si a aretat, ca pune mai multa greutate pe amici'a Romaniei de câtu pe traditiile diplomatice. Austri'a a facutu atunci independintiei române concessiuni, pe cari românii nu aru fi trebuitu sa le uite atátu de grabu. Si cum amu facutu atunci, vomu face totde-un'a. Noi nici odata nu vomu sili pe celu micu sa primésca unu tratatu leoninu, nici odata nu vomu incheiá o aliantia, care nu aru avea pentru celu mai micu si mai slabu cá urmári decâtu strimtorarea, nevoile si pericolulu. Iér' acum, dupa ce va fi, tre-

cutu prin amarele încercári si prin grele desamagiri, Romani'a va întielege ca nu aceea suntu adeveratii amici, cari promitu munti de auru, ci acei'a cari nu lasa cá în momentele de strimtóre sa i cautámu în zadar. Si totu ce dicemu aici despre Romani'a se pôte aplicá si la Serbi'a, care vedindu cum românii au fostu lasati prad'a sortiei loru în fati'a Plevnei, trebue sa fie cam discursagiata. Anevoie serbii se voru simtiti incuragiati a pasi pe câmpulu de lupta, într'unu momentu candu legiunile intarite ale tiarului, spre marea uimire a lumii întregi, au statu cu pusc'a la picioru, privindu cum aliatii loru români erau mace-lariti de turci chiaru în siantiuri!"

Campani'a de iérna din Bulgari'a.

„Fremdenblatt“ publica din o péna fórté competentu relativu la acést'a cestiune urmatoriulu articulu importantu:

În timpulu din urma s'a scrisu multu despre aceea, ca putea-va Rusi'a sa pórté si o campanie de iérna séu nu. Întru câtu potu constatá acést'a analogiile istorice, noi amu aretatú dejá; acum insa s'aru cadea sa tragemu în cadrulu cercetáriloru nóstre, afara de vointi'a beligerantiloru, care este cea dintâia, si alte momente, care ne voru convinge ca o campanie de iérna nu apartiene imposibilitátiloru. Aceste momente si întrebári de ventilatu, suntu parte de natura climatica, parte de natura militara, si noi sa le atribuimu amenduror'a aceeași insemnate. Mai înainte de tóte nu e asiá usioru de priceputu, pentru ce unele voci pledéza pentru iernarea armatelor ruse în Romani'a, de óre-ce intrarea în cartierele de iérna apartiene acelei categorii de lucruri, cari se priveau cá unu reu necesariu pentru resbelele nóstre din timpulu vechiu, de multu anticuate si greóie. În resbelulu crimeicu, respective în anulu ce i-a precedatu, ostilitátile au duratu tóta iérna, si nu vedemu, pentru ce acestea sa nu mai fia cu putintia si acum în contr'a tuturor esperientieloru. Armata de invasiune rusa, care acum se afla pe pamentulu bulgaru, e cu multu mai insemnata, decâtu cá în lunile de iérna cu caile, drumurile cele miserabile de comunicatiune, sa se póta tiené intacta; în cele de pe urma insa, esistenti'a armatei ruse în Bulgari'a e unu faptu, care nimicesce ori-ce contr'a calculu. Lánga acestea mai este a se adaoge si aceea, ca în timpurile nóstre inca nu a incetatu nici-odata o campanie puru si simplu numai din caus'a calamitátiloru climatice.

Si cari aru fi acele calamitáti climatice cari sa impede actiunea de fatia? Unii invetiati meteorologi dela „St. Petersburg. Zeit.“ si alte foi au affatu, ca Bulgari'a aru avé o iérna cu multu mai frigurósa si mai putienu ospitaliera cá Romani'a, ei au cutezatu sa sustie — pe bas'a a cároru observatiuni, e necunoscutu — ca Romani'a (platoulu celu cunoscutu alu teribileloru furtuni de zapada) spre nordu aru fi scutita de curenti puternici de ventu prin alpii Transilvaniei, pe cându platoulu bulgaricu (care fiindu la sudulu Romaniei celei scutite de ventu, aru trebuit numai sa profite de positiunea sea), e mai cercetatú de venturi în modu mai periculosu, si altele de acestea.

Mai nainte de tóte se pare ca se ignoréza, în Petersburg si în celelalte locuri, ca iérna din Romani'a nu devine teribila prin ventulu de nordu, séu N. ostu ci prin furtunile de ostu. Celu dintâiu curentu, numitu si crivetiú, de ordinariu deschide anutimpulu friguros, iér' ventulu celu cu multu mai puternicu de ostu, urméza în lunile iérnei adeverate. E prin urmare invederatu lucru ca, Bulgari'a chiaru în urm'a positiunii sele cu Romani'a, nu remâne neatinsa de aceste curente

violente, cu tóte ca prin unele locuri, suntu mai puti-nu simtibile, intempnându ori ce curentu puternicu o stavila pronuntata de ridicaturile cele varii ale terenulu. Dar' chiaru si în casulu cându în Bulgari'a aru fi mai frigu, precum sustienu diaristii meteorologi din Petersburg, inca totu nu e motivu pentru incetarea inimicitieloru. Armata de invasiune rusa nu are sa se téna de o iérna aspra ci de un'a mai blánda, umeda; pentru ca pe unu terenu inghetiatu trupele potu operá cu mai multa inlesnire cu trenurile si tunurile lor, decâtu pe terenulu celu baltosu si plinu de noroiu, cum e acum în urm'a ploiloru de tótna.

(Va urmá.)

Diarele ruse suntu superate focu pe Serbi'a, de ce traganéza asiá de multu intrarea în actiune si de ce se târguesce atát'a cu Rusi'a, fipsandu nisce pretiuri si conditiuni esorbitante.

„Szovrem-Iztvestija“ se lépada cu deseversire de amicitia serbiloru pentru ca ceru dela rusi asigurarea încorporárei Bosniei.

„Fia, dice fói'a rusa, déca Serbi'a va luá Bosni'a, Rusi'a nu va lucrá pentru cá sa nu fia a ei séu sa fia impededata. Ce mai vrea dar' Serbi'a? Cá Rusi'a sa inlature obstacolele, cu alte cuvinte sa declare resbelu Austriei, cându acést'a aru fi contr'a întinderei Serbiei. Dar' acést'a n'aru fi unu pretiu prea mare pentru cei 30,000 ostasi serbi scosi cu bani rusesci, alu cároru ajutoriu e problematicu. Suntu asiá de indispensabili pentru Rusi'a acei 30,000 serbi. A fostu o ocaziune cându nu intrarea în lupta, ci numai miscarea Serbiei erá utila. Acum acelu momentu a disparutu. Cu tóte acestea, Rusi'a dupa opiniunea patriotiloru serbi, e datóre sa sacrifice sute de mii de soldati si milióne de franci pentru placerea unui micu principatu, care viséza rolulu Piemontulu. Dar' pentru ce amu face atátea sacrificii? Pentru 30,000 ómeni séu pentru ide'a de fraternitatea slava. Acést'a idea e frumósa, dar' ofertele negociatoresci din Belgradu 'si batu jocu de ea. Cine face atát'a târgu-iéla, acéla s'a exclusu pe sine din acea fraternitate. Guvernulu rusu nu se va dejosi cá sa primésca nisce conditiuni, cari numai prin mentionarea loru producu vatemare. Insa guvernulu serbu aru trebuit sa judece, ca prin acést'a pune în jocu esistenti'a principatulu serbu.

„Cei mai caldurosi slavofili consiliaza pe Rusi'a cá sa nu mai prótéga pe Serbi'a, care nu scie sa fia recunoscátóre. Rusi'a nu va perinici fára ajutoriulu ei, dar' va scí câtu de multu a degeneratu poporulu serbu. Primulu resbelu orientalu ne-a aretatú cum trebuiescu pretiuni serbii, si noi amu uitatu din generositate lectiunea. Lectiunea ce ni se dá acum, e cea din urma, si Rusi'a nu va întârdiá a spune serbiloru decisiunea ei irevocabilá.“

Superarea diariulu rusu e legitima, cáci si Serbi'a prea tiene la pretiu, si nu face cá altii.

„R. L.“

Greci'a si Turci'a.

„Correspondintia politica“ publica cuprinsulu ultimei Note a ministeriulu grecescu de esterne, d. Tricupis, către ambasadorulu Greciei la Londr'a. Estragemu urmátórele din citatulu documentu cu dat'a de 22 Septembrie:

„Pe basa unoru noi instructiuni ale lordulu Derby, d. Wyndham atrase atentiunea ministrulu grecescu, ca este oportuna pentru Greci'a mentinerea unei neutralitáti stricté si ne-partinitóre, ca Engliter'a, cá putere garanta pentru independintia regatulu elenicu si responsabila pentru plat'a datoriei grecesci, are dreptulu de a sperá ca consilierii regelui nu

se voru lasá se fie impinsi de dorintia unei mariri nationale, nu voru incurcá natiunea într'unu conflictu veltamatoriu si ca supusii eleni voru fi impedicati de a provocá pe Pórt'a la luarea de mesuri hostile prin acte neautorisate si de resbelu privatu. D. Wyndham a mai esprimitu si satisfactiunea ce a simtitu cabinetulu din St. James prin declaratiunile si asigurările cele pacifice ale guvernulu elenicu. Cu tóte acestea, d-lu Wyndham a comunicatu d-lui Tricupis o nota în care Pórt'a se plánde din nou ca Greci'a nu se tine de asigurările ce a datu. Bandle, care au trecutú frunri'a n'au fostu rechemate, capii lor n'au fostu pedepsiti, s'au formatu bande noi, au fostu înrolati în secretu unu numeru mare de voluntari.

„Ministrulu Tricupis revine inca odata asupr'a notei adresata lui Photiades bey si în care a combatutu cu probe imputarile Portiei. Acést'a Nota sustine ca acei cari au participatu la bandle ce s'au refugiatu în Greci'a au fostu arestati si dati pe mân'a procurorulu din Lami'a, care i urmaresce în modulu celu mai aspru. Pórt'a scie asemenea ca este detoriu recunoscintia pentru regularea actiunei comitetelor nationale. Întru ceea ce privesce pres'a, apoi legea grecésca da mijlóce de satisfacere acelor'a cari aru avea a se plánde contr'a diareloru. Nu este de trebuinta a ridicá fatia cu unu agentu diplomaticu alu Engliteriei insuficienti'a reclamatiunei Portiei cum ca pres'a grecésca 'si apera propriile ei afaceri. Întru ceea ce privesce înrolarea secreta de voluntari în Turci'a, acést'a este în contradicere cu legea grecésca, care interdice primirea supusiloru streini în armata, Déru, afara de acést'a chiaru, este sciutu ca ori-ce tíera are dreptulu de a înrolá în armata s'a pe ori cine i va placea, si ca suntu în alte tieri legi care acorda naturalisatiunea tuturoru a acelor'a care intra în serviciulu statulu.

Amerintiarea Portiei de a nimici reulu chiaru dela radecina, este de faptu fórté seriósa si trebue sa des-tepte tóta grija acelor'a cari se întereséza pentru Greci'a séu cari suntu responsabili pentru sigurantia ei. Cându mai alesu o putere, care a garantatu independintia Greciei, în locu de a opune unui asemenea limbagiu o desaprobaré meritata, se însarcinéza din contra a-lu comunicá guvernulu grecescu, apoi devine veditu pentru guvernulu elenicu ca elu trebue sa si caute în propriile séle fortie o garantié pentru drepturile séle si o incuragiare spre a urmá pe calea ce 'si a desemnatu, respectându drepturile celoru-lalti si grabindu dezvoltarea fortieloru sele armate, spre a sili si pe altii se respecte drepturile lui.

„Guvernulu grecescu nu este dispusu se cumpere pacea cu sacrificarea drepturiloru séle, si natiunea elena este gata se faca tóte sacrificiele pentru aperiarea drepturiloru sele si independintia datoriloru séle în cris'a actuala. Nu prin darea de sfaturi de a se teme de amerintiari séu de adeverate ostilitáti va putea fi mentinuta în pace natiunea elena; din contra, pericolele unui conflictu aru putea fi inlaturate prin faptululu de a face sa se respecte drepturile elenismulu.“

Correspondintie.

Vien'a în 28 Octobre.

Negociarile pentru reinoirea conventiunei vamale între Germani'a si Austro-Ungari'a neputendu ajunge la vre-unu resultatu positivu s'au înteruptu definitivu. Plenipotentiatii Germaniei au plecatu din Vien'a cá dela o móra stricata si austriacii se parú a fi remasu inmarmuriti. Incidentulu acést'a a provocatu o revolutiune puternica în sfer'a combinatiuniloru eco-

nomice si politice. Ómenii cauta motivele acestei catastrofe internationale si adoratorii dualismului se ingrozescu de urmarile ei, cáci se vedu in fati'a unei stratagime, care tientesce la nimicirea pactului dualisticu. Ce se insemneze ast'a? se intréba ei. Nu voesce Germani'a sa incheie conventiune cu noi? Ast'a nu se póte, cáci Germani'a trebue se scie, cumca noi in lips'a unei conventiuni vomu creá tarif'a autonoma, ne vomu luá refugiu la normative protectioniste in favorulu industriei nóstre si dispositiunile acestea nu potu fi in interesulu Germaniei pre lenga tóta aplicarea principiului retorsiunei!

Si intr'adeveru se paru suspecte acelea motive, cari au rapitu indulgenti'a plenipotentiatiloru Germaniei si i-au silitu pre acesti'a sa renuncie de a negociá mai departe si se parasésca Vien'a fára nici unu resultatu; de asemenea nu se póte admite din punctu de vedere economicu o tienuta prea rigoroáa din partea austriaciloru in acésta afacere dupa cum se exprima unele diuare, ci puru si simplu nodulu trebue cautatu in alta regiune. Incidentulu lovesce indirectu in pactulu dualisticu, cáci e evidentu, ca fára inoirea conventiunei cu Germani'a reinoirea pactului dualisticu este imposibila. Ungurii nu potu fi atátu de orbi, încátu sa nu prevéda daun'a, ce aru puté sa o aiba ei in casulu candu aru reinoi pactulu cu Cislaiani'a, nefindu regulata cestiunea vamala cu Germani'a.

Atát'a trebue sa scie si ei ca o tarif'a autonoma, ce aru trebú sa se creeze in lips'a unei conventiuni cu Germani'a, aru aduce pre Translaiani'a in neproportionat'a positiune de a vinde eftinu si de a cumperá scumpu fára cá sa aiba altu equivalentu. Deci ori cátu de tare le aru fi unguiloru de a reinoi pactulu dualisticu, totusi aceea nu se póte presupune, ca ei 'lu voru reinoi si cu risiculu unoru interese atátu de vitale cum suntu acelea ce potu se resulte din relatiunile internationale cu Germani'a si cu Cislaiani'a, cáci unu atare actu n'aru insemná nici mai multu nici mai putienu, de cátu a si pune singuri focu la casa.

Dar' se vorbesce de unu provisoriu pre trei luni cu prolongatiune iér de trei luni, unu atare provisoriu nu póte avé altu scopu de cátu unu provisoriu si cu pactulu dualisticu si astfelu prelungirea unei situatiuni incurcate si nesigure.

Sa ne intrebámu acum: Cine este autorulu intelectualu alu acestei situatiuni? Unu respunsu categoricu la acésta intrebare aru avé unu caracteru prea indrasnetiu si de aceea mi se pare mai acomodatú a-i dá unu respunsu alternativu si a dice: Séu Germani'a a creatu acésta situatiune din consideratiuni politice cu scopu de a mari incurcaturile si disolutiunea interna in Austro-Ungari'a séu este o manevra a austriaciloru cu scopu de a nimicí pactulu dualisticu.

Domnule redactoru! Ve rogu sa-mi dati voia, cá prin stimabilulu d-vóstre organu de publicitate sa-mi esprimu profund'a mea condolentia pentru regretabil'a trecere din viétia a verului meu *Alessandru Papiu Ilarianu*. Durerea mea ce simtu, este cu atátu mai mare cu cátu, din intemplanu, n'amu fostu aici acasa nici in diu'a de 23. Octobru cându a muritu, nici in 27. Octobru cându s'a inmormmentatu, prin urmare in aceste momente supreme ale defunctulu nu i-amu potutu dá onorurile ce-i datoriamu cá veru primariu, cá amicu nedespartitu din cele mai crude ale nóstre tineretie si sotiu de scóla.

Vinu dar' atátu eu cátu si soci'a mea si optu fii ai mei dimpreuna cu trei surori ale decedatulu, anume Carolin'a, Anic'a si Corneli'a, si con-

sortii acestor'a a ne depune omagiulu si a versá lacrimile nóstre ferbinti pe tristulu momentu alu celui mai scumpu si mai iubitu dintre consangeni nostri.

Fia-i tierán'a usiora si memori'a eterna!

Noi nici-odata nu-lu vomu uitá.

Primiti dle redactore asigurarea prea distinctei mele stime si consideratiuni.

Sabiuu, 31 Octobru 1877.

Dr. Iosifu Hodosiu.

Procesu de pressa.

Sabiuu, 12 Octobru.*)

In „Cártile saténului românú“, pe invelitóre, brosiur'a lunaria nr. 6 a aparutu o notitia intitulata: „*Catiellele unguresci*“, care notitia manecându dela oprirea comiteteloru pentru ránitii románi, in urm'a espectoratiuniloru in foile magiare jidovesce espectoratiunile acelora'si asupr'a armatei románe in termini fórté drastici, numindu foile magiare jidovesce cátielle care latra, a cároru latratu petrunde pána la regimulu unguurescu, care opresce prin „slugile“ sele constituirea de comitete románe pentru venirea intr'ajutoriulu ránitiloru románi. Notiti'a, facendu alusiune la cele ce s'au scrisu despre armat'a romána in foile unguuresci, intréba: óre soldatii románi suntu mai sdrentiosi, mai flamendi, mai fricosi si mai neapti in manuirea armelorú decátu honvedii? iéra la altu locu dice: ca mai bine facea románii, déca se plecá sa plátésca tributulu turciloru decátu unoru tandale cum suntu si magnatii unguuresci.

Cam acést'a e cuprinsulu notitiei, pe care spatiulu nu ne permite a o reproduce in tóta estinderea. Destulu ca procurorulu de statu a gasitu ca notiti'a vatema demnitatea organeloru regimulu si provóca contr'a autoritatiloru statulu si asiá in intielesulu § 300 din codicele penalu trage la dare de séma, respective pune sub acusa pre redactorulu fóiéi Nicolae F. Negrutiu si pe tipografulu F. Wolf, in a cáru tipografia s'a tiparitu notiti'a.

In 13/22 s'a pertractatu dara acésta cauza la tribunalulu regescu de aici sub presidiulu dlui L. Schedius, asistatu de judecatorii d. Ianosy si d. P. Rosca, d. vice-notariu Haupt, subjudecatorulu I. Badila cá translatoru si de 12 juri.

Premitiendu aceste trecemu la pertractare.

Presiedintele provóca (in limb'a magiara) pe dl. N. F. Negrutiu, care siedea alaturea cu dlu F. Wolf pe scaunulu acusatiloru, sa se scóle.

Dupa acést'a 'lu intrebá, déca cunósce articululu din cestiune si-lu recunósce de alu seu.

Respundiendu intrebatulu afirmativu i se ceru deslusiri asupr'a cuvinteloru „catische“ si „latra“, in ce intielesu le-au aplicatu. La aceste respunde ca in limb'a romána cuvintele aceste se aplica si la ómeni si ca aplicatiunea este in casulu de fatia la foile magiare jidovesce — continua

Pres. Se vede ca articululu ataca si pe regimulu unguurescu, pentru ca se dice ca „petrunsu la regimulu unguurescu.“

Negrutiu. Cu acést'a amu voitu sa dicu ca regimulu unguurescu s'a influentiatu de foile antirománe.

Pres. Cine suntu de a se intielege cându dici de „pecatosi“?

Negrutiu. Literatii si redactorii foiloru.

Pres. Acést'a nu se póte, pentru ca d-t'a vorbesce de peccatosi, cari si in visu se temu de umbra, si asiá nu ai pututu intielege decátu pe regimu, care din temere a opritu constituirea comiteteloru románe.

Negrutiu. Cuventulu „peccatosi“ se

*) Vedi nr. 80.

refera la redactorii foiloru. Acesti'a suntu cuprinsi de frica cá peccatosi.

Pres. Negi d-t'a asiá dara ca articululu a fostu indreptatu contr'a regimulu?

Negrutiu. Negu.

Pres. Cum justifici d-t'a atacurile indreptate asupr'a magnatiloru?

Negrutiu. In limb'a romána cuventulu „tandala“ si „straitia usióra“ au alta insemnatate nu cá in limb'a magiara si nemtiésca. Espressiunile aceste se aplica la ómeni, cari umbla cu násulu pe susu si nu-si vedu de trebile lorú séu le tandalescu.

Pres. Cum justifici d-t'a atacurile asupr'a honvediloru ca suntu sdrentiosi etc.?

Negrutiu. Eu nu amu disu despre honvedii unguuresci ca suntu asiá. Eu amu intrebatu, óre honvedii unguuresci suntu mai putienu sdrentiosi etc. decátu soldatii romanesce? Dealtmintrea amu sa observu ca totu articululu e ironia si humoristicu. Asiá amu disu in gluma si despre románi ca suntu „moti“.

Dupa ce presiedintele intréba pe judecatorii asesori si pe procuroru, precum si pe aparatoriú, déca nu au sa puna vre-o intrebare trece la alu doilea acusatú la F. Wolf si-lu intréba (in limb'a nemtiésca) încátu a concursu si densulu la publicarea articululu incriminatu.

Din respunsulu acusatulu alu doilea se vede ca elu cá omu alu trebei pre lángá conditiuni stipulate intre densulu si redactorulu N. F. Negrutiu a luatú asupr'a si tiparirea brosiuriloru lunarie „Cártile sateanului românú“ incependu dela brosiur'a a 6.; a cetitu articululu fugitivu, dara pe cátu pricepe elu limb'a n'a gasitu alta in articululu decátu ca e indreptatu contr'a foiloru unguuresci.

Dupa aceste iá cuventulu procurorulu de statu I. Deesi mai întâiu in limb'a magiara, apoi in cea nemtiésca. Densulu sustiene ca in articululu este insultata natiunalitatea magiara, magnatii unguuresci, margeau'a natiunei, si honvedii. Articulu nu polemiséca cu foile unguuresci, ci batjocoresce natiunea magiara, societatea regimulu, comitii supremi, intarita asupr'a institutiuniloru si dispositiuniloru legali. Negrutiu recunósce a fi scrisu si datu in tipariu articululu, de alta parte Wolff recunósce a fi conlucratu la tiparirea articululu si asiá este constatata obiectivu provocarea la turburare. Deci in intielesulu §. 300. alu cod. pen. cere dela juri recunóscerea amenduroru acusatiloru de vinovati.

Aperatoriulu acusatiloru, dlu advocatu Arz de Straussenburg declara indatu la inceputulu aperárei sele, ca raru se intempla unu aperatoriú sa aiba o problema asiá de usióra, cum este a sea la aperarea acést'a. De aceea densulu, fára de cea mai mica reserva in consciinti'a sea dice ca acusatii au pretensiunea cea mai justa de a fi declarati de juri nevinovati. Trece apoi la cetirea §. 300. din codicele penalu, pe care este basata acús'a si specificându cele cuprinse in §. un'a cáte un'a, vine la resultatulu, ca §-lu citatu, fatia cu articululu incriminatu, nu se póte aplicá, deórece in §. nu este vorb'a nici de regimulu unguurescu, nici de margeau'a natiunei, de magnati, nici de honvedii. Aperatoriulu afla lucrú esplicabilu, ca autorulu articululu, cá apartienatoriú unei natiuni democratice, cum este natiunalitatea romána, nu este cu aceea'si devotiune cátra magnati; cátu privesce pe honvedii autorulu articululu, departe de a-i fi atacatu, afla din contra ca-i a laudatu, punendu-i in comparatiune cu armat'a romána, care, dupa cum cuprinde autorulu articululu lucru, este o arta escelenta.

Nu este multiamitu cu traducearea oficiala a articululu si mai cu séma cu espressiunile „catische“, si „straitia usióra“. Alta insemnatate au cuvintele aceste in limb'a romána apli-

cate la ómeni. Termeni de acesti'a se gasescu in diurnalistic'a din Austro-Ungari'a pe tóta diu'a si inca ce-va mai drastici decátu in articululu incriminatu.

Citéza unele pasagie din „N. fr. Presse, Tagespresse“. In cea dintáu vine vorb'a de „*Presslakaien des Grafen Andrássy*“, iéra in cea din urma se numesce adres'a cechiloru indreptata cátra presied. comitetulu slaviloru „*hündische Adresse*“. „Budapesti Napilap“ numesce politic'a nóstra esterna politica „*miserabila*“ si despre min. presied. Tisza dice ca „pare ca e unu „feliu de comisariu dela tiéra, care a „ajunsu prin nepotismu la postulu seu“ si concludé ca, déca regimulu nu face nimic'a contr'a slaviloru „sa ne apéramu celu putienu noi magiarii prin ajutoriulu nostru propriu“ contr'a pericululu. „Kelet“ cualifica procedur'a foiloru bismarkiane din Berlinu, cari stigmatiséca festivitatile turcesce din Ungari'a de anti-dinastice: „*berlini csahulás* (latratu berlinezu)“. „Kelet Népe“ dice, ca promissiunea lui Tisza de a se instituí o banca de note in Ungari'a, este „*Humbüg*“. Dara mai pre susu de tóte aceste este espectoratiunea diurnalulu din Aradu „*Alföld*“, in carea se dice: „Ungari'a are „unu inimicu pustiitoriu, de care in „impregiurárele nóstre se póte dice, ca „e mai periculosu decátu rusulu aprópe „ruinatu si care s'a aretatu cu multu „mai slabu, decátu se pare, pentru-ca „ataculu fatisiu din partea acestui'a, „rass'a unguuresca cu innascut'a ei vi-„teja 'lu póte invinge, cela-laltu inse „stórcé, pustiesce si nimicesce popo-„rulu sub scutul legalitátei, si ace-„st'a este *dlu ministru de financie Col. Széll*, pe care Ddieu ni l'a tramisu „spre pedépsa asupr'a tieréi nóstre, si „care cu activitatea sea si pána acum „a facutu mai multa pagnaba cetatie-„niloru patriei acesteia in avere, in-„dustrie si comerciu, decátu invasiu-„nea unui inimicu“.

Deci, déca astfelu de espectoratiuni — continua aparatoriulu — in foi publice trecu nepedepsite de autoritátele statulu, nu sciu cum s'aru puté pedepsi articululu incriminatu.

Aperatoriulu demustra mai departe, ca tipografulu nu póte fi vinovatu, deórece densulu n'a sciutu si n'a pututu pricepe articululu din cestiune.

Apoi apeléza la juri cu rugarea, ca avendu in vedere missiunea lorú de consciintia publica sa-si dea verdictulu lorú in deplina consciintia. Aperatoriulu in descrierea missiunei juriloru voiesce sa citeze unele pasagie din o cuventare a lui Unger. Procurorulu de statu observa, ca conformu § 66 din regulamentulu de pressa nu este iertata cetirea. Mai departe se provóca la §. 302 din codicele penalu, demustra ca articululu atrage autorulu pedépsa, pentru ca provóca in contr'a unei natiunalitáti, a unei clase din societate si in contr'a honvediloru, cari dupa legile in vigóre constitescu o parte intregitóre din armat'a comuna. Aperatoriulu, dupa ce fu indrumatu de presidiu la observarea §. din regulamentulu de pressa, declara ca elu numai citatulu a voitu sa-lu cetésca, dara, déca acést'a nu-i este permisú, usioru se conforméza, pentru ca elu scie ce se cuprinde in citatu si asiá 'lu va enará, ceea ce si face. Dreptu replica la citarea §. 302, aperatoriulu arata ca acús'a este basata pe §. 300 si asiá intréba pe procuroru, ca de care §. se tiene densulu acum. Termina apoi cu rugarea indreptata cátra juri, cá pe bas'a motiveloru aduse de densulu sa declare pe acusatú de nevinovati.

Pres. reasuma intr'unu modu fórté obiectivu si claru atátu in limb'a oficiala cátu si in cea germana tóta pertractarea, adreséza si din parte-si vre-o cáte-va cuvinte marcante despre missiunea si positiunea juriloru si formuléza intrebárele, la cari au se respunda

jurii afirmativu s'eu negativu in modulu urmatoriu:

1. Domnii juri suntu convinsi in consciinta ca dlu Nicolau F. Negrutiu este autorulu articulului din brosiur'a a 6-a a f'oiie periodice „Cartile sateanului român” din anulu 1877, care se incepe cu cuvintele: *Catielele ungresci* si ca elu l'a datu la tipariu?

2. Domnii juri suntu convinsi in consciinta lor ca dlu F. Wolff a conclucratu cu intentiune la tipariu articolului din numerulu f'oiie periodice, in care se afla articululu din intrebaria precedentă?

3. Domnii juri afla ca in articululu incriminatu s'au degradatu dispusetiunile autoritatiloru statului prin clevele, batjocura s'eu ca in tipulu acest'a s'au provocatu la intaritare la ur'a si despectarea regimului s'eu a organelorule sele singuratece?

4. Recunoscudu domnii juri ca acusatulu Nicol. F. Negrutiu este vinovatu, in intielesulu acusei?

5. Recunoscudu domnii juri ca acusatulu Fr. Wolff este vinovatu, in intielesulu acusei?

Dupa acest'a se retragu jurii in sal'a de consultare. Pe la 2 ore jurii 'si dau verdictulu lor: **nevinovatu!**

Jurii au respunsu unanimu la cele doue intrebari dintai cu „asiá”, la celelalte trei cu „nu.”

Dupa cum aflamu dlu procurorulu de statu s'a rugatu de *casarea* pertractarei intregi a acestui procesu si de delegatiunea altui foru de juri.

Varietati.

(†) *Petru Badila*, asessoru alu Consistoriului archidiecesanu gr. or. parochiu in Suburbiulu de josu alu Sibiiului si fostu Protopresbiteru alu Merceurei, a repausatu asta nopte in Domnulu, dupa o lunga si obositoare vietia, fiindu in servitiulu bisericeii a-prope unu jumetate seculu. Fia-i tierin'a usiora!

Inmormentarea lui A. Papiu Iarianu. In numerulu trecut amu schitiatu numai in trasuri generali inmormentarea acestui barbatu ilustru alu romaniloru. Revenimu astadi asupr'a acestui objectu, spre a areta mai pre largu cum a decursu.

La 2 ore conductulu precedatu de music'a militara, in parada deplina, de corulu seminaristiloru greco-orientali si de preotimea gr. catolica, care funtiuna ceremoniele rituali crescinesci, se puse in miscare dela spitalulu alie taniloru. Sierulu era asiediatu pe carulu funebru alu societateii de *pompes funebre* decoratu cu cununi frumose de flori, trasu de patru cai si incungiuratu de unu numeru din inteliginti'a romana purtandu lumini de cera.

Nemijlocitu dupa sicriu urma dn'a Hodosiu, insofita de alte doue domne, ca cea mai de a-prope rudenia a defunctului. Dupa aceste Escel. Sea Archiepiscopulu si Mitropolitulu Mironu Romanul, Vicariulu archiep. archimandritulu N. Pope'a, Ilustr. Sea dlu comite supremu alu comitatulu Sibiiului Fr. Wachter. Dupa acesti'a unu numeru frumosu de onoratori de diverse natiunalitati si confessiuni. Totu asiá o frumosa cununa de femei mai cu cea romane.

Conductulu, dupa ce a sositu la biserica gr. catolica din suburbiulu Port'a Turnului, a intratu in biserica, unde s'a cantatu prohodulu. Aci dlu Protopresbiteru gr. cat. I. V. Rusu a rostitu o cuventare, in care a aratatu meritele defunctului. De aci au purcesu conductulu intregu la mormentulu carele este dea stang'a bisericeii. Aci a rostitu dlu V. Babesiu alu doilea cuventu funebru, in care a schitiatu momentele cele mai insemnate din activitatea defunctului. Dupa asiedierea in mormentu a rostitu dlu N. P. Petrescu alu treilea cuventu, o de-

dicatiune din partea junimei ca unu diuosu adio defunctului.

Convocare. Neputendu-se tie nea adunarea generala a despartimentului I cerculu (alu Brasiovului si Trei scaunelor) alu asociatiunei transilvane pentru cultura si literatur'a poporului romanu, in diu'a de 17 Iuliu in Cernatulul-Saceleloru, se convoca acum pentru a dou'a ora pe diu'a de 30 Octobru a. c. st. v. in biserica stei treimi de pe Tocile in suburbiulu Brasiovului.

Ioanu Petricu, Dr. *Nicolau Popu*,
directoru. actuariu.

Apelu. Ni luamu libertatea a adresa cu tota stim'a apelulu acest'a catra prea onorabili domni autori romani, se aiba bunatate a onora societatea nostra literaria „Petru Maioru” cu cate unu esemplariu gratuitu din operatele literarie, care le-au edatu pana acum, s'eu le voru eda aducendu astu-feliu societatea in posesiunea instrumintelor, cari-i suntu neincungiuratu necesarii, ca se pota coresponde chie marii seles, si cari din lips'a medilocelor alt-cum nu le pote ca-sciga.

Redicamu acestu apelu cu convingerea, ca prea on. dd. autori nu ni voru denega ajutoriulu!

Din siedinti'a comitetului tienuta la 21 Octobru st. n. a. c.

Budapest'a (Waiznergasse 12) in 24/10 1877.

Augustinu Dimitreanu, *Nestoru Opreanu*,
v. presiedinte. secretariu

Sinuciderea unui colonel de honved. Herman Görgey, fostu colonel in anii 1848—49 si frate alu Artur Görgey, si a descarcatu puse'a dreptu in inma, in 8 l. c. ser'a. Elu a fostu advocatu si totodata casariu la cass'a de pastrare in Kesmars. Sinucisulu a falsificatu cambii in valoarea de a-prope 60,000 fl. Sic transit gloria revolucionariloru!

Domnulu C. Petrescu cu societatea s'a dramatica din Craiova, compusa din 12 persone si dirigiata de d's'a, va sosi in curendu la Sibiiu pentru a da unu ciclu de representari. Despre escursiunile d. Petrescu prin Banatu audimu vorbindu-se numai de bine si speramu ca si aici va sci se multimeasca asteptarile publicului.

Date statistice asupr'a berei produse si consumate in Ungari'a. Productiunea berei in regatulu Ungariei s'a aflu si se afla si astadi intr'o stare putienu favorabila. Caus'a trebuie cautata parte in lips'a de apa si pivnitie potrivite, parte si mai alesu in productiunea atatu de insemnata a vinului. De unu timpu incõe negresitu consumatiunea si cu ea productiunea berei a sporitu destulu de repede. Care din statele europene cata bere a produsu pe anu in terminu de mijlocu, resulta din urmatoarele date statistice — estrase din renumitulu opu: „Statistik des Königreiches Ungarn, von I. H. Schwicker, 1877” — si anume:

Engliter'a a produsu 50.0 milioane hectolitru bere. Austro-Ungari'a 12.2 milioane hectol. bere. Bavari'a 9.8 mil. hectol. Russi'a 9.7 mil. hectol. Prussi'a 9.7 mil. hectol. Belgi'a 9.0 mil. hectol. Franci'a, 7.0 mil. hectol. Sacsoni'a, 1.5 mil. hectol. Oland'a, 1.3 mil. hectol. Svedi'a si Norvegi'a, 0.7 milioane hectolitru bere.

In privinti'a berei produse, Ungari'a intre statele europene urmeza abia dupa Oland'a; monarchi'a austro-ungara ocupa in sa alu patrulea rang.

Asupr'a populatiunei berea se distribu in chipulu urmatoriu. Pe unu locuitoriu se vinu in:

Bavari'a, 219 litru de bere. Virttemberg'a, 154 litru. Belgi'a, 145 litru. Engliter'a, 118 litru. Sacsoni'a, 60 litru. Prussi'a, 39 litru. Oland'a, 37 litru. Austro-Ungari'a, 34 litru. Franci'a, 19 litru. Russi'a, 14 litru. Svedi'a, 14 litru bere.

Dupa cum vedemu, Bavari'a este „tier'a berei” par excellence; amu comite inse o mare gresiela, judecandu consumarea berei numai dupa ceea ce produce cutare tiera. Acest'a trebuie disu mai alesu despre Ungari'a, care a produsu pe anu cam 679,000 hectolitru bere si a carei populatiune se urca la 15,417,000 suflete, asiá ca pe unu locuitoriu nu s'aru veni decatu 4.4 litru bere pe anu. Acesta proportie se schimba in sa in modu insemnatu, landu in considerare marea catatime de bere ce se importa din Bohemi'a si alte tieri invecinate. Cu tote aceste Ungari'a remane tier'a vinului si a vinarsului; acei cari consuma exclusiv bere se afla in mare minoritate.

Enorm'a deosebire ce se afla intre berea produsa in Ungari'a si Austri'a resulta punendu alaturea contributiunea de bere din ambele tieri. Acesta contributiune a representatu:

	In Ungari'a	in Austri'a
in anulu 1860	1.1 mil. fl.	13.6 mil. fl.
„ „ 1865	1.0 „ „	15.0 „ „
„ „ 1870	1.23 „ „	19.0 „ „
„ „ 1872	1.48 „ „	23.3 „ „
„ „ 1873	1.43 „ „	26.2 „ „
„ „ 1876	1.18 „ „	24.1 „ „

In anulu 1872 au fostu in regatulu Ungariei (cu Croati'a si Slavoni'a) 299 bererii, cari au produsu 1,262,186 ferii aust. (a 40 cupe) de bere si cari au platitu contributiune o suma de 1,481,177 florini.

In terminu de mijlocu, regatulu Ungariei a importatu din Bohemi'a si alte tieri pe fie-care anu preste 202,100 maji de bere, care represinta sum'a considerabila de 1,011,400 fl. si nu a esportatu decatu 54,675 maji de bere in-sum'a de 280,551 fl. va se dica, Ungari'a a consumatu bere straina in pretiu de preste 700,000 fl. pe fie-care anu.

Lictaru rusescu din prune secuiesci. In anulu de fatia recolta prunelor in „secuime” a fostu manosa din sema afara. Profitulu in sa a incursu mai alesu in pungile agentiloru rusesci cari, venindu cu gramad'a de prin Romani'a, au cutreeratu satele secuiesci, cumperandu prune si preparandu din ele preste 2000 maji lictaru. Acestu lictaru s'a espedatu in taberile rusesci, unde s'a vendutu si se vinde cu pretiuri piperate. Dupa cum vedemu, rusii intielegu mai bine ca secuii, cum este de a se exploata o recolta manosa.

Burs'a de Viena.

Din 19/31 Octobru 1877.

Metalicele 5%	64 —
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	66 95
Imprumut. de statu din 1860	110 50
Actiuni de banca	829 —
Actiuni de creditu	212 40
London	118 —
Oblig. de desdaunare Unguresci	79 —
„ „ „ Temisiorene	77 50
„ „ „ Ardelenesci	75 50
„ „ „ Croato slavone	85 —
Argintu	104 45
Galbinu	5 63
Napoleonu d'auru (poli)	9 50
Valut'a noua imperiale germána	58 40

Nr. 62 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de parochu in parochi'a gr. res. *Andras faleului-romanescu*, protopresbiteratulu Tarnavei-superiore, prin acest'a scrie concursu cu terminulu de 20. Novembre st. v; cu care postu suntu impreunate urmatoarele emolumente;

- casa parochiala cu edificia necesarie pentru economia,
- dela 58 familii cate un'a metresa cucuruza cu grantiu si 34 de metrese ovesu.
- portiunea canonica constatatore din 8 jugere aratura si fenatiu.
- stol'a usuata.

Concurentii au a-si asterne petitiunile lor instruate in sensulu „stat.

org.” pana la datulu supr'a scrisu la subsemnatulu officiu.

Officiulu protopr. gr. or. alu Tarnavei-superiore.

Alm'a, in 20 Octobru, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Almasianu m. p.
prot.

1—3

Nr. 280 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu in comun'a Riusioru, protopresbiteratulu gr. or. alu Fagarasiulu I, la conclusulu reprezentantiei comunale, se deschide prin acest'a concursu, cu terminu pana la 30 Octobru a. c.

Emolumente suntu.

- Salariulu anualu in baii cu 200 fl. v. a.
- Cuartiru liberu gratuitu, si
- Lemnele necesarii de incalditu.

Doritorii de ocupa acesta statiune voru avea a-si asterne suplicile lor bine instruate conformu prescrieloru statutulu organicu la subscrisulu officiu ppresbiteralu, pana la terminulu susu aratatu.

Intru intielesulu decisulu reprezentantiei comunale a Riusiorulu.

Fagarasiu 2/14 Octobru 1877.

3—3

Petru Popescu,
prot.

Nr. 142 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de parochu in parochi'a de clas'a III. *Valea-Lupsiei*, protopresbiteratulu Lupsiei prin acest'a se escrie concursu cu terminulu de 30 Octobru a. c. st. v.

Cu acestu postu suntu impreunate urmatoarele emolumente:

- cas'a parochiala;
- dela 140 familii cate o di de claca s'eu 40 cr.;
- 20 fl. din arunculu servitoriloru bisericesci;
- venitele stolari, cari tote compute in bani dau unu venitu anualu de 321 fl. 70 cr. v. a.

Concurentii au a-si asterne petitiunile lor instruite in sensulu stat. org. pana la datulu supr'a scrisu la subsemnatulu officiu.

Officiulu protopresbiteralu gr. or. alu Lupsiei.

Ofenbai'a, in 6 Octobru, 1877.

In contielegere cu comitetulu paroch.

3—3

Ioanu Danciu, m. p.
adm. pprescu

N. U. 866/1877.

Publicare de licitatiune.

De ore-ce adunarea generala a celoru siette judetie nu a incuviintiatu rezultatulu licitatiunei dela 23 Octobru a. c. pentru esarendarea dominiulu celoru siette judetie, Talmaciulu asiá se pune pentru esarendarea acestui dominiu pe 2 ani dela 1 Ianuariu 1878, unu terminu de o noua licitatiune, si adeca in 13 Novembre 1877 la 9 ore inainte de medi'a di in cancelari'a universitatiei sasesci, cu adausulu, ca pretiulu, cu care se incepe licitarea, este 9300 fl. pe anu, dupa care suma suntu a se depune inainte comissiunei de licitare, din partea doritoriloru pana a nu se incepe licitatiunea, 10% in bani gat'a, s'eu in hârthii de statu dupa cursulu dilei.

Cei ce voru obtiene arend'a suntu obligati, celu multu in 3 septamani dela aprobarea contractulu, a depune o cautiune egala cu arend'a de unu anu, fia in bani gat'a, fia in hârthii de statu, s'eu in realitati.

Conditunile licitarii si arendarei se potu cunosce mai deaprope in cancelari'a susu numita in orele de cancelaria obicinuite.

Din siedinti'a adunarei generali a VII judetie. Sibiiu 25 Octobru 1877.